

Scenografi og eurytmi

Programfag

Omfang: 168 timer

Formål og perspektiv

Scenografi og eurytmi er et bevegelsesfag med et scenisk uttrykk som siktemål. Arbeidet i faget eurytmi og scenografi innbefatter impulser fra ulike fagområder som, dans, drama, musikk, litteratur, poesi, arkitektur, geometri, farge, tekstil og sløyd. Fagets fundament er samspillet mellom bevegelse, musikk og språk. Oppøvelsen av kroppsbeherskelse, rytmefølelse, bevegelseskoordinasjon alene og i gruppe, lytteevne og innlevelse i musikk og tekster står sentralt i faget. Konsentrasjonsevnen, evnen til å fordype seg, presisjonen, og ikke minst viljen, blir utfordret. Gjennom skapende arbeid øves elevene i å gjennomføre kunstneriske arbeidsprosesser, individuelt og i samspill med andre.

Arbeidet på scenen gir elevene verdifulle erfaringer i å gjennomføre en arbeids- og forvandlingsprosess alene og i fellesskap. Ved siden av de eurytmiske og sceniske ferdigheter opparbeider elevene iakttagelse, oppmerksomhet, nærvær, refleksjon, selvregulering og evne til forvandling. En fordypning i eurytmi og scenekunst gir elevene verktøy til å erfare seg selv i samspill med andre og til å utvikle et eget uttrykk. Opplæringen skal i tillegg til å utvikle faglige ferdigheter og forståelse for ulike sceneuttrykk berike følelseslivet og stimulere skaperglede, aktivitetstrang og ansvarsfølelse.

Fagets egenart og kompleksitet formidler et innhold og stiller utfordringer som ikke kan erstattes av andre fag.

Kjerneelementer

Kreative prosesser

Kjerneelementet kreative prosesser handler om å bli kjent med tekst, musikk, og koreografi gjennom ulike bevegelses-uttrykk og sceniske virkemidler. Observasjon, innlevelse, lytting og undring i ulike kontekster og i nært samspill med andre står sentralt i kjerneelementet..

Estetisk opplevelse og erkjennelse

Kjerneelementet handler om å utvikle en fornemmelse for musikk, språk, rytme og bevegelse og gjennom det skape et kunstnerisk uttrykk i et scenisk rom. Elevene skal forstå at samspillet mellom det visuelle, språklige, musikalske og sceniske uttrykket er avgjørende for en helhetlig opplevelse av faget.

Individ og fellesskap

Kjerneelementet handler om at elevene skal erfare forskjellen mellom å skape et individuelt og et felles kunstnerisk uttrykk. Faget skal stimulere individuelle kunstneriske ferdigheter på den ene siden, og samspill og utøvelse av sosial kompetanse på den andre. Det å oppleve og forstå det sosiale samspillet i kreative prosesser står sentralt i kjerneelementet.

Kunst og kulturforståelse

Kjerneelementet kunst og kulturforståelse handler om at elevene skal kunne oppleve, forstå,

analysere og tolke de ulike bevegelses-, dans- og sceneuttrykkenes utvikling og betydning, blant annet i lys av de ulike kulturers identitet fra oldtiden til samtiden.

Kompetansemål

Mål etter opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge og gjennomføre en faglig prosess fra idé fram til endelig uttrykk
- utforske virkemidler i sceniske uttrykksformer
- vise initiativ og kreativitet i prosessen med å skape et scenisk uttrykk
- samarbeide og delta i samspill med andre i felles koreografier.
- tolke sanseintrykk, tekster og musikk gjennom bevegelser
- vise innsikt i et scenisk språk og dramaturgi
- utarbeide scenografelementer av selvvalgte materialer som kan brukes i et bevegelsesuttrykk
- ta i bruk scenetekniske hjelpemidler, herunder digital lyssetting
- bruke materialer og farger slik at det sammen med lyssettingen blir en scenisk helhet.
- vise innsikt i for dans og koreografi i et kulturhistorisk perspektiv
- kunne redegjøre for komposisjon, visuelle og romskapende virkemidler med relevante begreper.
- skape og deretter vurdere en forestilling som fremføres for et publikum

Innhold og arbeidsmåter

Elevene viser og utvikler kompetanse i scenografi og eurytmi i et skapende arbeid med musikk og språk. De ulike musikalske elementene som tonehøyde, rytme, intervaller, dur, moll og dissonans og de ulike språklige elementene som rytme, form, vokaler og konsonanter forbindes med ulike bevegelsesuttrykk. Gjennom undervisningen opparbeides en romforståelse ved å bruke geometriske former som utgangspunkt til koreografi. Gjennom arbeid med ulike forestillinger blir det sceniske rommet og dets virkemidler utforsket. Her opparbeides erfaring med og erkjennelse av hvordan disse ulike elementer kan anvendes for å skape et scenisk uttrykk. Elevene øves i å planlegge og gjennomføre en skapende prosess fra idé til produkt. Refleksjon over kunstneriske prosesser, de ulike virkemidlenes særpreg og anvendelse, alene eller i samspill med andre, står sentralt i arbeidet. I scenografiperioden arbeides det tverrfaglig med en forestilling. Et valgt tema skal formidles gjennom musikk og bevegelse. Dette innebærer arbeid med scenisk tilstedeværelse, synliggjøring av karakter og stemning og oppøvelse i bevissthet om dramaturgi. Samtidig skal det utarbeides scenografiske elementer i tekstil, tre, papp, metall, plast eller annet materiale. Elementene skal både kunne brukes i et bevegelsesuttrykk så vel som i et scenisk fast element. I tillegg kommer bruken av lyssetting. Dersom det er mulig, kan undervisningen også inneholde flerfaglige prosjekter som gir forståelse for sammenhengen mellom ulike fag som for eksempler matematikk, og litteratur. Matematiske, geometriske og digitale ferdigheter øves i

forbindelse med koreografi og teknisk tilrettelegging. Leseforståelse og muntlige ferdigheter er knyttet til framføring av litterære tekster.

Undervisningen tar utgangspunkt i alderstrinnets særpreg, og elevene føres gradvis mot større selvstendighet og bevissthet om eget uttrykk i løpet av et treårig løp.

Vg1: I Vg1 legges det vekt på grunnleggende undervisning i forskjellige teknikker innenfor bevegelsesfaget og samspill gjennom gruppeoppgaver.

Vg2: I Vg2 arbeides det mot en større fordypning av fagets ulike elementer som tar sikte på et nyansert bevegelsesuttrykk. I scenografiperioden kommer det tverrfaglige aspektet inn og det arbeides mot en forestilling hvor bevegelse, tekstilelementer, kostymer, lys og musikk blir til en scenisk helhet.

Vg3: I Vg3 tar undervisningen sikte på en større selvstendigjøring. Elevene fordyper seg over lengre tid i et prosjekt hvor de selv velger tema, innhold og utforming. I scenografiperioden dette året arbeides det fortsatt tverrfaglig, men nå i større grad selvstendig og i små grupper. Perioden avsluttes med en forestilling hvor bruk av forskjellige materialer sammen med musikk, bevegelse og lys skaper en bred og variert scenisk opplevelse.

Vurdering

Underveisvurdering

Elevenes kompetanse måles i lys av et treårig læringsløp ut ifra prinsippene for vurdering for læring. Det legges vekt på elevenes progresjon, og en helhetlig anvendelse av de sceniske elementene, utforskertrang og kreativitet, refleksjon og evnen til gjennomføring.

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget og gis av læreren som veiledning i alle prosesser. Egenvurdering gjøres skriftlig eller i samtale med læreren. Etter hvert prosjekt får elevene en skriftlig underveisvurdering, der det legges vekt på utviklingsmuligheter i faget. Elevenes kompetanse måles ut ifra prosess så vel som ferdigheter. Det gis halvårs- og årsvurderinger med karakter gjennom hele opplæringen.

Standpunktkarakter

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i faget ved avslutningen av opplæringen. Grunnlaget for standpunktkarakteren i faget eurytmi scenografi baserer seg på en samlet vurdering av alle delfagene med vektlegging av kompetansenivået i undervisningsperiodene nærmest avslutningen av opplæringen. Sluttvurderingen bygger på tilstrekkelig mange og ulike vurderingssituasjoner der fagets kompetansemål er representert. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist sitt faglige nivå. Læreren skal sette karakter i programfaget basert på kompetansen eleven har vist både praktisk, skriftlig og muntlig. Eleven skal ha én standpunktkarakter i programfaget.